

med denne Ordning. Jeg holder mig overbevist om, at hvis man tog dette Hensyn her, saa vilde det, der vilde blive at afløse for Communen, ikke blive saa lidt under 24 p. pr. Td. Hartkorn. Jeg tænker derved paa et saadant Gjennemsniitsbeløb som det, der vil komme ud, naar man tager Gjennemsnittet af alle de Aar fra 1851 indtil nu. Da jeg haaber, at Loven vil komme til Udvalg, hvor dette Spørgsmaal vil blive nærmere undersøgt, skal jeg indskrænke mig til disse saa Bemærkninger.

R. Pedersen: Jeg troer, at vi maae være den høitærede Krigsminister Tak skyldig, fordi han har forelagt dette Lovforslag. Der er vist truffet saa Ordninger ved Love, som have afstedkommet saa mange Ulemper og Ubehageligheder som Loven af 16de Marts 1851; og naar man seer hen til, hvorledes denne Lovs Virksomhed er, kan man sige: Det er Noget, man kan tænke sig var og maatte være ganske naturligt. Der staaer her i denne Lov to forffjellige Interesser overfor hinanden, paa den ene Side de communale Interesser, som her staae som Foderværter og som Hesteudbredere — som det Sidste betragter jeg dog Staten —, og paa den anden Side de militaire Interesser. Disse to Interesser lade sig ikke godt forene; det har ikke ret kunnet gaae hidtil, og jeg antager, at det for Eftertiden, hvis dette Forhold skal blive bestaaende, vil gaae endog noget slettere, end det hidtil er gaaet. Derfor er det, jeg siger, at vi maae hde den høitærede Krigsminister Anerkjendelse, fordi han har taget Forholdsregler til at ordne dette Forhold paa en anden Maade. Man kan sige — og det med Rette —, at den communale Interesse medfører, at Communerne holde deres Heste saa gode, som Loven bestemmer, at de skulle, men tillige at de holde de Heste, som de ere bedst tjente med at have, og i den Henseende er det, at de støde an mod de Kræb, som de militaire Autoriteter maae gjøre gjældende med Hensyn til Heste til deres Brug. Den Anerkjendelse, som jeg troer, at man saaledes maa hde den høitærede Krigsminister, kan dog i alt Fald for mit Vedkommende kun udstrække sig til Lovens første tre Paragrapher. Naar man kommer til den fjerde Paragraph, kan man vel

forstaae, at Finantsministeren der har villet tale et Ord med. Man kan godt forstaae, at den høitærede Finantsminister kan sige, at han ikke har Noget imod, at dette Forhold bliver ordnet saaledes, som af Krigsministeren bestemt, men at han som Chef for Finantskassen vil være aldeles udenfor dette Forhold med Hensyn til de forøgede Byrder. Nu er jeg fuldkommen enig med den ærede foregaaende Taler, idet jeg heller ikke kan betragte dette Hesteudbredningsvæsen, som jeg troer har sin første Oprindelse fra en Forordning af 1774, som en Byrde lagt paa Hartkornet, og paa Hartkornet alene. Jeg troer, at Statskassens Udgifter nogenlunde, saavel ifølge den af mig nævnte Forordning som ifølge Loven af 16de Marts 1851, rette sig efter de bestaaende Priser, deels med Hensyn til Indkjøbet af Hestene og deels med Hensyn til deres Udstationering. Men her i denne Lov vil man nu slaae fast, at den aller væsentligste Deel af Udgifterne skal udredes af Hartkornet alene. Naar man nu seer paa dette som Princip, og vil have slaaet fast, at den Deel af Byrden, som skal lægges over paa Communen, skal udredes af Hartkornet alene, saa vil dette være at tilbageføre Stillingen, som den har været indtil 1ste Januar i indeværende Aar. Før den Tid har Hartkornet jo alene baaret den overflødende Udgift vedrørende dette Hesteudbredningsvæsen, udenfor det, som Statskassen erstattede. Men efter Loven af 6te Juli s. A. er den, som de øvrige communale Vigninger, fra den 1ste Januar gaaet over fra Hartkornet alene deels paa Hartkornet og deels paa Formue og Veilighed. Man er altsaa der gaaet bort fra det Princip, at Hartkornet alene skal bære den Deel af Udgiften, som paahviler Communen, og man er gaaet over til at sige: Nu tage vi det hermed paa den samme Maade som med de andre communale Udgifter. Dette Lovforslags § 4 vil som sagt føre Stillingen tilbage til, hvad den var før den 1ste Januar indeværende Aar, og dette anseer jeg ikke for rigtig. Jeg skal nu ikke gaae videre ind paa den Betragtning, om den Deel af Udredningsudgifterne, som paahviler Hartkornet, virkelig er en Hartkornsbyrde eller ikke; men naar man betragter det Tal, som i § 4 er sat, nemlig 24 p, som det, hver Tønde Hartkorn skal